

ประโยค ป.ธ. ๖
แปล ไทยเป็นมคร
สอบ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๘

๑. เล่ากันว่า พราหมณ์คนนั้น เป็นคนมีความเห็นผิด วันหนึ่ง ไปยังฝั่งแม่น้ำแล้ว แผลวถางนาอยู่ ๑ สมเด็จพระบรมศาสดา ทรงเห็นความถึงพร้อมแห่งอุปนิสัยของพราหมณ์นั้น จึงได้เสด็จไปยังสำนักของเขา ๑ เขาแม่เห็นสมเด็จพระบรมศาสดาแล้ว ก็ไม่ทำสามิจักรมเลย ได้นิ่งเสีย ๑ ครั้งนั้น สมเด็จพระบรมศาสดา ตรัสทักเขาก่อนว่า พราหมณ์ ท่านกำลังทำอะไร ๑ (พราหมณ์กราบทูลว่า) พระโคตมผู้เจริญ ข้าพเจ้ากำลังแผลวถางนาอยู่ ๑ สมเด็จพระบรมศาสดาตรัสเพียงเท่านั้นนั้นแลแล้วเสด็จไป แม้ในวันรุ่งขึ้น ก็เสด็จไปยังสำนักของเขา ผู้มาแล้วเพื่อจะไถนา ตรัสถามว่า พราหมณ์ ท่านทำอะไรอยู่? ทรงสดับว่า ข้าพเจ้ากำลังไถนาอยู่ พระโคตมผู้เจริญ ดังนี้แล้ว ก็เสด็จหลีกไป ๑ แม้ในวันอื่นๆ มีวันรุ่งขึ้นเป็นต้น สมเด็จพระบรมศาสดาก็เสด็จไปตรัสถามเหมือนอย่างนั้นนั้นแหละ ทรงสดับว่า พระโคตมผู้เจริญ ข้าพเจ้ากำลังหว่าน กำลังไถนา กำลังรักษานา ดังนี้แล้ว ก็เสด็จหลีกไป ๑ ครั้นในวันหนึ่ง พราหมณ์ กราบทูลกะพระองค์ว่า พระโคตมผู้เจริญ ท่านมาแล้ว ตั้งแต่วันที่แผลวถางนา ถ้าข้าวก้าวของข้าพเจ้าจักผลิตผล ข้าพเจ้าจักแบ่งปันแก่ท่านบ้าง ข้าพเจ้ายังไม่ให้ท่านแล้ว ตัวเองก็จักไม่เกี่ยวกิน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ท่านเป็นสหายของข้าพเจ้า ๑ ครั้นสมัยต่อมาอีก ข้าวก้าวของพราหมณ์นั้นผลิตผลแล้ว ๑ เมื่อพราหมณ์นั้น ทำกิจทั้งปวงสำหรับการเกี่ยวเสร็จแล้ว ด้วยหวังว่า ข้าวก้าวของเราผลิตผลแล้ว เราจักให้คนเกี่ยว ตั้งแต่พรุ่งนี้ไป ในเวลากลางคืน ฝนหาใหญ่ก็ตกลงมา พาเอาข้าวก้าวไปหมด ๑ นาได้ปันแก่กับสถานที่อันเขาถางเอาไว้ ๑ ก็สมเด็จพระบรมศาสดา ได้ทรงทราบแล้วในวันแรกทีเดียวว่า ข้าวก้าวนั้น จักไม่ผลิตผล ๑

๒. พรหมณ์ ไปแต่เช้าตรู่ทีเดียว ด้วยคิดว่า จักคุนา เห็นนาเปล่าแล้ว ก็เกิดความโศกอย่างรุนแรง คิดว่า พระสมณโคดมมายังนาของเรา ตั้งแต่เวลาที่แผ้วถาง แม้เรา ก็ได้กล่าวกะท่านว่า เมื่อข้าวกล้านี้ผลัดผลแล้ว ข้าพเจ้า จักแบ่งปันแก่ท่านบ้าง ข้าพเจ้ายังไม่ให้ท่านแล้ว ตัวเองก็จักไม่เกี่ยวกิน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ท่านเป็นสหายของข้าพเจ้า ดังนี้ ความปรารถนาของเรา เมื่อนั้น ไม่บรรลุเป้าหมายเสียแล้ว ฯ เขาจึงอดอาหาร นอนบนเตียงน้อยแล้ว ฯ ลำดับนั้น สมเด็จพระบรมศาสดา ได้เสด็จไปยังประตูเรือนของเขา ฯ เขาทราบ การเสด็จมาของสมเด็จพระบรมศาสดา จึงกล่าวว่า พวกเรองนำสหายของเรามา แล้วให้นั่งที่นี่ ฯ ขนบวิวารได้ทำอย่างนั้นแล้ว ฯ สมเด็จพระบรมศาสดาประทับ นั่งแล้ว ตรัสถามว่า พรหมณ์ไปไหน ? เมื่อขนบวิวารกราบทูลว่า นอนในห้อง ก็รับสั่งหาด้วยพุทธคำรัสว่า พวกเรองเรียกพรหมณ์นั้นมา แล้วตรัสกะพรหมณ์ ผู้มานั่งแล้ว ณ ส่วนข้างหนึ่งว่า เป็นอะไร พรหมณ์ ฯ (พรหมณ์กราบทูลว่า) พระโคดมผู้เจริญ ท่านมายังนาของข้าพเจ้าตั้งแต่วันที่แผ้วถาง แม้ข้าพเจ้าก็ได้ พุดไว้ว่า เมื่อข้าวกล้าผลัดผลแล้ว ข้าพเจ้าจักแบ่งส่วนถวายท่านบ้าง ความ ปรารถนาของข้าพเจ้านั้นไม่สำเร็จเสียแล้ว เพราะเหตุนั้น ความโศก จึงเกิดแก่ ข้าพเจ้า เมื่ออาหารข้าพเจ้าก็ไม่หิว ฯ ลำดับนั้น สมเด็จพระบรมศาสดา จึงตรัสถามเขาว่า พรหมณ์ ก็ท่านรู้ไหมว่า ความโศกเกิดแล้วแก่ท่านเพราะอาศัยอะไร เมื่อเขากราบทูลว่า ไม่ทราบขอรับ ท่านพระโคดมผู้เจริญ ก็ท่านทราบหรือไร ? จึงตรัสว่า ถูกแล้ว พรหมณ์ แท้จริง ความโศกก็ดี ภัยก็ดี เมื่อจะเกิด ย่อมเกิด เพราะอาศัยตัณหา ดังนี้ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๖

แปล ไทยเป็นนคร

๑. โส กิร มิจฺฉาทิฏฺฐิโก เอกทิวสํ นทีตีรํ คนฺตฺวา เขตฺตํ
 โสเธติฯ สตุถา ตสฺส อุปนิสฺสยสมฺปตฺตี ทิสฺวา ตสฺส สนฺติกํ อคฺมาลีฯ
 โส สตุถารํ ทิสฺวาปี สามีจิกมฺมํ อกตฺวาว ตฺวณฺหิ อโหสิฯ อถ นํ สตุถา
 ปุเรตรํ อาลปีตฺวา พฺราหฺมณ กิํ กรโสสีติ อหา ฯ เขตฺตํ โภ โคตม
 โสเธมีติฯ สตุถา เอตฺตกเมว วตฺวา คโต ปุณทิวเสปี ตสฺส เขตฺตํ กสิคํ
 อากตฺสสฺ สนฺติกํ คนฺตฺวา พฺราหฺมณ กิํ กรโสสีติ ปุจฺฉิตฺวา เขตฺตํ กสฺมา
 โภ โคตมาติ สุตฺวา ปกฺกามิ ฯ ปุณทิวสาทีสุปี ตเถว คนฺตฺวา ปุจฺฉิตฺวา
 โภ โคตม เขตฺตํ วปามิ นิพุธมิ รกฺขามิติ สุตฺวา ปกฺกามิฯ อถ นํ
 เอกทิวสํ พฺราหฺมณํ อหา โภ โคตม ตฺวํ เขตฺตํ โสธนทิวสโต ปญฺจาย
 อากโต สเจ เม สสฺสํ สมฺปชฺชิสฺสตี ตฺวณฺหิ สํวิภาคํ กริสฺสสามิ ตฺวณฺหิ
 อทตฺวา สยํ น ขาทิสฺสสามิ อโธทานิ ปญฺจาย ตฺวํ มม สหาโยติฯ อถสฺส
 อปเรน สมเยน สสฺสํ สมฺปชฺชิฯ ตสฺส สมฺปนฺนํ เม สสฺสํ เสวทานิ
 ลายาเปสฺสามิติ ลายนตฺถํ กตฺสพฺพกิจฺจสฺส รตฺตี มหาเมฆํ วสฺสิตฺวา สพฺพํ
 สสฺสํ หริฯ เขตฺตํ ตจฺเจตฺวา จปีตสทิสํ อโหสิฯ สตุถา ปน ปจฺมทิวสํเยว
 ตํ สสฺสํ น สมฺปชฺชิสฺสตีติ อญฺเฆลิตฺวา

๒. พฺราหฺมณํ ปาโตว เขตฺตํ โอลฺลเกสฺสามิติ คโต ตฺวณฺหิ เขตฺตํ
 ทิสฺวา อุปฺปนฺนพลวโสโก จินฺเตสิ สมฺโณ โคตโม มม เขตฺตํ โสธนกาลโต
 ปญฺจาย อากโต อหํปี ตํ อิมสฺมึ สสฺเส นิปฺพนเน ตฺวณฺหิ สํวิภาคํ
 กริสฺสสามิ ตฺวณฺหิ อทตฺวา สยํ น ขาทิสฺสสามิ อโธทานิ ตฺวํ มม สหาโยติ
 อวจํ โสปี เม มโนโรธ มตฺถกํ น ปาปฺณิตีฯ โส อาหารุปฺปะเนทํ กตฺวา
 มญฺจเก นิปชฺชิฯ อถสฺส สตุถา เกหทวารํ อคฺมาลีฯ โส สตุถุ อากมฺนํ

สุตฺวา สหายํ เม อานตฺวา อิทฺ นิสิตฺทาเปถาติ อาห ๑ ปริชนฺ ตถา
 อกาสิ ๑ สตุถา นิสิตฺตฺวา กหํ พฺราหฺมณฺเณติ ปฺจุจิตฺวา กพฺเพ นิปนฺโนติ
 วุตฺเต ปกฺโกสธ นนฺติ ปกฺโกสาเปตฺวา อาคนฺตฺวา เอกมฺนตํ นิสินฺนํ อาห
 ก็ พฺราหฺมณฺเณติ ๑ โภ โคตม ตุมฺเห มม เขตฺตํ โสชนทิวสโต ปญฺจาย
 อากตา อหํปี สสฺเส นิปฺพนฺเน ตุมฺหากํปี สํวิภาคํ กริสฺสามีติ อวํ โส
 เม มโนโรถ น นิปฺพนฺโน เตน เม โสโก อุปฺปนฺโน ฆตฺตํปี เม นจฺจาเทตฺติ ๑
 อถ นํ สตุถา ชานาสิ ปน พฺราหฺมณ กิณฺเต นิสฺสาย โสโก อุปฺปนฺโนติ
 ปฺจุจิตฺวา น ชานามิ โภ โคตม ตวํ ปน ชานาสีติ วุตฺเต อาม พฺราหฺมณ
 อุปฺปชฺชมาโน หิ โสโก วา ภยํ วา ตณฺหํ นิสฺสาย อุปฺปชฺชตฺติ อาห ๑
